

LUKA KRMPOTIĆ

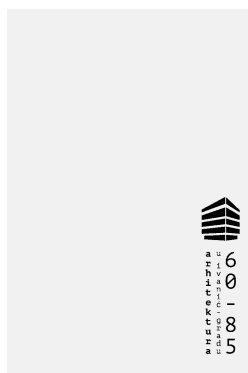
ARHITEKTURA U IVANIĆ GRADU 1960.-1985.

IZLOŽBA

ARCHITECTURE IN IVANIĆ GRAD 1960-1985

EXHIBITION

The exhibition *Architecture in Ivanić Grad 1960-1985* is a follow-up on the research into the small town architecture in the second half of the 20th century. The series of thematically related exhibitions had been previously started with the exhibition *Architecture in Kutina 1955-1985* mounted by Ines Mravunac. The authors of this exhibition Vlatka Berlan Vlahek, Ines Mravunac and Petra Vlahek successfully captured the most intensive building period when Zagreb was actually transformed into a modern city. A breakthrough in the development of what was until then a craft-based commercial and agricultural small town came by mid-20th century when the discovery of oil and gas sources boosted up its economic development. The value of the exhibition lies in finding design documents and original photographs from the period immediately before the construction when no archive documents really exist. The newly-discovered materials, presented in a high-quality graphic format, provide clear insight into local architectural production in a simple and informative way. They highlight the value of modernist buildings that formed the town's identity and emphasize the importance of their preservation.

Izložbeni prostor Puckoga otvorenog učilišta u Ivanić Gradu
Ivanić Grad, 3.-15.9.2019.

Autorice izložbe i kataloga: Petra Vlahek, Ines Mravunac,
Vlatka Berlan Vlahek
Vlastita naklada: Vlatka Berlan Vlahek
Postav izložbe: Petra Vlahek
Računalna obrada i prijelom: InsulaBit, Ivanić Grad
Posuditelji građe: Ured državne uprave u Zagrebackoj
županiji, Ispostava Ivanić Grad
Tisak: Bigraf, Ivanić Grad

ISBN 978-953-48721-0-9

Izložba „Arhitektura u Ivanić Gradu 1960.-1985.” svojevrsan je nastavak istraživanja arhitekture druge polovice 20. stoljeća manjih gradskih središta vezan za prethodnu izložbu „Arhitektura u Kutini 1955.-1985.” Ines Mravunac, suautorice ove izložbe. Autorice Vlatka Berlan Vlahek, Ines Mravunac i Petra Vlahek ovom su izložbom obuhvatile razdoblje najintenzivnije izgradnje i preobrazbe naselja u moderan grad.

Zaokret u razvoju dotad obrtničko-trgovačkog i poljoprivrednog naselja dogodio se sredinom 20. stoljeća otkrićem nafte i plina, koje je potaknulo značajan gospodarski rast. U razdoblju koje je obuhvaćeno izložbom broj stanovnika gotovo se udvostručio pa je uz brojne obiteljske kuće izgrađeno 15 višestambenih zgrada, 9 zgrada poslovno-industrijske namjene, te čak 22 zgrade javne namjene. Razvoj proizvodnih kapaciteta INA Naftaplina i ostalih industrijskih pogona popraćen je izgradnjom stambenih kapaciteta i nužnim novim javnim sadržajima, što je zorno prikazano kronološkim pregledom izložbenih plakata i koncepcijom pratećeg kataloga izložbe. Ova, kao i prethodna izložba „Arhitektura u Kutini 1955.-1985.”, dokazuje kako je razvoj grada usko vezan za gospodarske i političke prilike, stanje industrije, te potrebe privrede u cjelini.

Razvoj Ivanić Grada pratila su lokalna građevinska i projektna poduzeća. Građevinsko poduzeće „Građevinar” osnovano je 1957. godine i na svom je vrhuncu imalo 600 zaposlenih u djelatnostima koje su obuhvaćale cjelokupnu proizvodnju građevinskih proizvoda i izgradnje objekata. Ovo poduzeće prestaje s radom 1973. godine, ali jezgra je novoga građevinskog poduzeća „Moslavina” s gotovo 900 zaposlenih. Projektni biro „Osnova”, osnovan 1960. godine u Kutini, s dvjestotinjak djelatnika, na svom je vrhuncu imao podružnice u nekoliko gradova, među kojima je i podružnica u Ivanić Gradu. Arhitekti i inženjeri građevine koji su djelovali u predmetnom razdoblju jesu: Kresimir Rubetić, Anđelko Bilandžić, Božidar Kolonić, Ivan Kriz, Ranko Mazuran, Cvjetko Kralj i Vlado Vuk.

Izložba je bila postavljena na autentičnoj lokaciji knjižnice i kinodvorane, izvedene 1965. godine, koja s obližnjim objektima javne namjene čini administrativni centar grada: „U centru Ivanić-Grada izvedeno je nekoliko javnih objekata koji formuliraju društveno-administrativnu jezgu mjesta. Tu je uz Dom kulture s kino dvoranom, bibliotekom i narodnim sveučilištem smješten objekt društveno-političkih organizacija, kao i upravna zgrada Naftaplina. Objekti su međusobno arhitektonski usklađeni, a svojim mjerilom uklopili

su se u gabarit Ivanić-Grada.” [Kresimir Rubetić, 1970.]. Osim navedenih objekata javne namjene – čistih kubusnih volumena, naglašenih horizontalnih linija u oblikovanju i raščlambi pročelja, međusobno usklađenih i izvedenih gotovo u jednom dahu – valja izdvojiti poteze eksperimentalnih tipskih kuća koje je izvelo građevinsko poduzeće „Građevinar” montažnim siporeks-elementima. Potez u Ulici A.G. Matoša sastoji se od 25 prizemnih tipskih kuća kvadratnog tlocrta s ravnim krovom, dok se poslije izvedeni potez u Dubrovačkoj ulici sastoji od 5 tipskih kuća s dvije stambene jedinice te 18 dvojnih dvoetažnih objekata s jednom stambenom jedinicom.

Izložbeni prostor bio je podijeljen u tri dijela: izložbeni plakati, maketa grada s mapiranim objektima koji su katalogski opisani i ilustrirani, dio s priloženim izvornim katalogima projektnih i građevinskih poduzeća, te novinskim člancima. Vrijednost je izložbe u pronalasku projektnih dokumentacije i originalnih fotografija iz doba neposredno nakon izgradnje, po red gotovo nepostojeće arhivske dokumentacije. Pronađeni materijali izrazito su kvalitetno grafički prikazani te na jednostavan i informativan način daju predodžbu o lokalnoj arhitektonskoj produkciji, ističu vrijednost modernističkih objekata koji su formirali gradski identitet i važnost njihove zaštite.